

Анализ на реч

Публичните речи са важен елемент от съвременната обществена дискусия и играят ключова роля във формирането на общественото мнение, влиянието на политическите лидери и активисти. Този урок се фокусира върху методите и стратегиите за анализ на реч, които ще ни помогнат да разберем какво точно се изразява в такива обръщения, какви са целите им и как да ги оценим критично.

Клас:
8-12

Предмет:
Български език

Времетраене:
2 учебни часа + предварително
разяснение и възлагане на задачата

Цели по предметно знание с активни глаголи:

Учениците анализират реч, откриват реторически похвати и различни реторически стратегии

Цели по ключови умения с активни глаголи:

Личностна, социална компетентност и умения за учене; Гражданска компетентност

Материали:

Видеа от следния плейлист:

[Плейлист - Думи за Европа >>](#)

Реч на Лионел Меси

[Виж тук >>](#)

Реч на Селена Гомез

[Виж тук >>](#)

СТЪПКА 1:

Предварителна подготовка - около 20 минути в предишен час.

Няколко дни или седмица преди урока учителят раздава предварителна задача за домашно на учениците:

1. Учителят разделя учениците на групи по трима и определя за всяка група една от речите от плейлиста.
2. За домашно учениците прочитат анализ на една от речите (на Меси или на Селена Гомез по избор).
3. След прочитането всяка група подготвя анализ по същия модел на речта, възложена на групата:

- » Особенности на оратора: представяне на личността на оратора и контекста, в който е произнесена речта
- » Коммуникативна ситуация
- » Аудитория, пред която се изнася речта
- » Вид на речта
- » Структура на речта - има ли увод, основна част, заключение
- » Реторични фигури и похвати
- » Аргументация
- » Интеркултурни особености
- » Манипулативни техники и механизми

4. Всяка група има за задача да представи анализа си в рамките на 5 минути пред класа в следващ час.

СТЪПКА 2:

Ангажиращо отваряне - 10 минути

Учителят изписва няколко вдъхновяващи цитати на дъската (тези или групи по избор)

“Нямам какво друго да предложа, освен кръв, тежък труд, сълзи и пот.”

Чърчил

“Не питайте какво може да направи вашата страна за вас - питайте какво вие можете да направите за страната си.”

Джон Кенеди

“Нося в сърцето си идеала за демократично и свободно общество, в което всички хора да живеят заедно в хармония и с равни възможности. Това е идеал, за който, ако се налага, съм готов да умра.”

Нелсън Мандела

Учителят и учениците обсъждат накратко посочените цитати. Примерни въпроси за дискусия:

1. Как ви карат да се чувствате тези цитати?
2. С какво са значими за световната история хората, чиито цитати виждате на дъската?
3. Какво според вас е последвало от речите, които са включили тези цитати?
4. Вие имали ли сте подобно вдъхновяващо преживяване в следствие на нечия реч? (тук учителят може да насочи, че не е необходимо човекът да е популярен за всички; може да е реч на някой в училище; може да е убеждаващо изказване на учител, треньор, близък човек)

СТЪПКА 3:

Същинска част - брой групи x 7 минути

Всяка група представя анализа на възложената реч пред класа - брой групи по 4 минути представяне + 2 минути въпроси и 1 минута обсъждане на работата в групата.

Останалите групи следят за представянето на всички елементи от презентацията и мислят за следните въпроси:

1. Кои послания са най-въздействащи?
2. Кои начини на изразяване на послания са най-въздействащи?
3. Какви ценности обединяват хората?

След всяка презентация има оставено време за въпроси от слушателите. Учителят пита всяка група как е работила в екип и кой каква отговорност е имал в този екип.

СТЪПКА 4:

Дискусия и рефлексия - 15 минути

Учениците споделят коя от представените речи ги е впечатлила и защо. Класът дискутира по поставените преди презентациите въпроси.

1. Кои послания са най-въздействащи?
2. Кои начини на изразяване на послания са най-въздействащи?
3. Какви ценности обединяват хората?

Учителят поставя и въпроси за работата по групи и презентирането:

- » колко комфортно се е чувствал всеки с ролята си?
- » как смятат, че са се справили с развиването на гадените умения?
- » какво се е получило най-добре в груповата работа и презентацията?
- » какво биха направили по-добре следващия път?

СТЪПКА 5:

Как да наградим?

Учениците могат да създадат собствени речи, за да участват в избори за ученически съвет, да насърчат обществена промяна или да се кандидатираат за различни лидерски позиции в класа.

За какво да внимаваме?

Учителят трябва да модерират дискусията и представянията, за да не се превърнат коментарите на учениците в политически изказвания. Учителят напомня, че анализът на тези речи е упражнение по риторика и цели да покаже как различни манипулативни похвати могат да ни убедят в гадена идея.

Европейски
парламент

Съфинансирано от
Европейския съюз

Заедно за ЕС